

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

02 тиждень
(09 - 15.01.2023)

Дата випуску:
17.01.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 02 тиждень по Україні

- В країні досі відзначається широке географічне поширення вірусів грипу, хоча кількість регіонів, у яких в системі рутинного епіднагляду зафіксована циркуляція вірусів грипу зменшилася з 19 до 16 (64%);

- продовжується тенденція до зниження інтенсивності епідемічної активності в Україні: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією за звітний тиждень становить 288,8 на 100 000 населення, що на 40,2% менше від встановленого епідпорогу для України та на 8,6% менше від показника минулого тижня. Відмічається зменшення темпів захворюваності на ГРВІ серед дорослих і дітей віком до 17 років на 1,3% та 15,3% відповідно;

- на відміну від попереднього тижня незначно зменшилася кількість пацієнтів із ТГРІ, які потребують госпіталізації та становить 5,8% від загальної кількості госпіталізованих осіб і порівняно з минулим тижнем менше на 3,3%;

- зареєстровано два летальних випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР);

- серед циркулюючих вірусів продовжує домінувати грип типу А – 75,7% та 58,8% серед обстежених пацієнтів з ГПЗ та ТГРІ відповідно. Крім того продовжується циркуляція вірусів SARS-CoV-2, RS-вірусів та аденовірусів;

- за тиждень проти грипу щеплено 12 719 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- даний епідсезон порівняно менш інтенсивний за попередній: із 3 жовтня до 15 січня 2023 року на ГРВІ перехворіло 1 707 195 (4,2 %) осіб, що на 51,1% менше аналогічного періоду сезону 2021-2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка перехворілих дітей становить 11%, дорослих – 2,6%.

- на відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, у поточному сезоні у половині зразків від пацієнтів з ГПЗ та ТГРІ визначаються віруси грипу типу А, а також SARS-CoV-2, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси;

- з початку сезону зареєстровано сім летальних випадків грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021-2022 років, коли летальних випадків внаслідок грипу зареєстровано не було;

- показник вакцинації проти грипу залишається низьким: від початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 125 335 осіб, з них 81 607 – особи з групи медичного та епідемічного ризику, що становить 0,9% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (1 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) протягом звітного періоду в Угорщині зареєстровано низьку інтенсивність епідемічної активності грипу, в Молдові - середню, а в Польщі, Румунії та Словаччині – високу активність грипу.

В Словаччині зафіксували регіональне поширення вірусів грипу, в інших країнах – широке поширення (рис. 1).

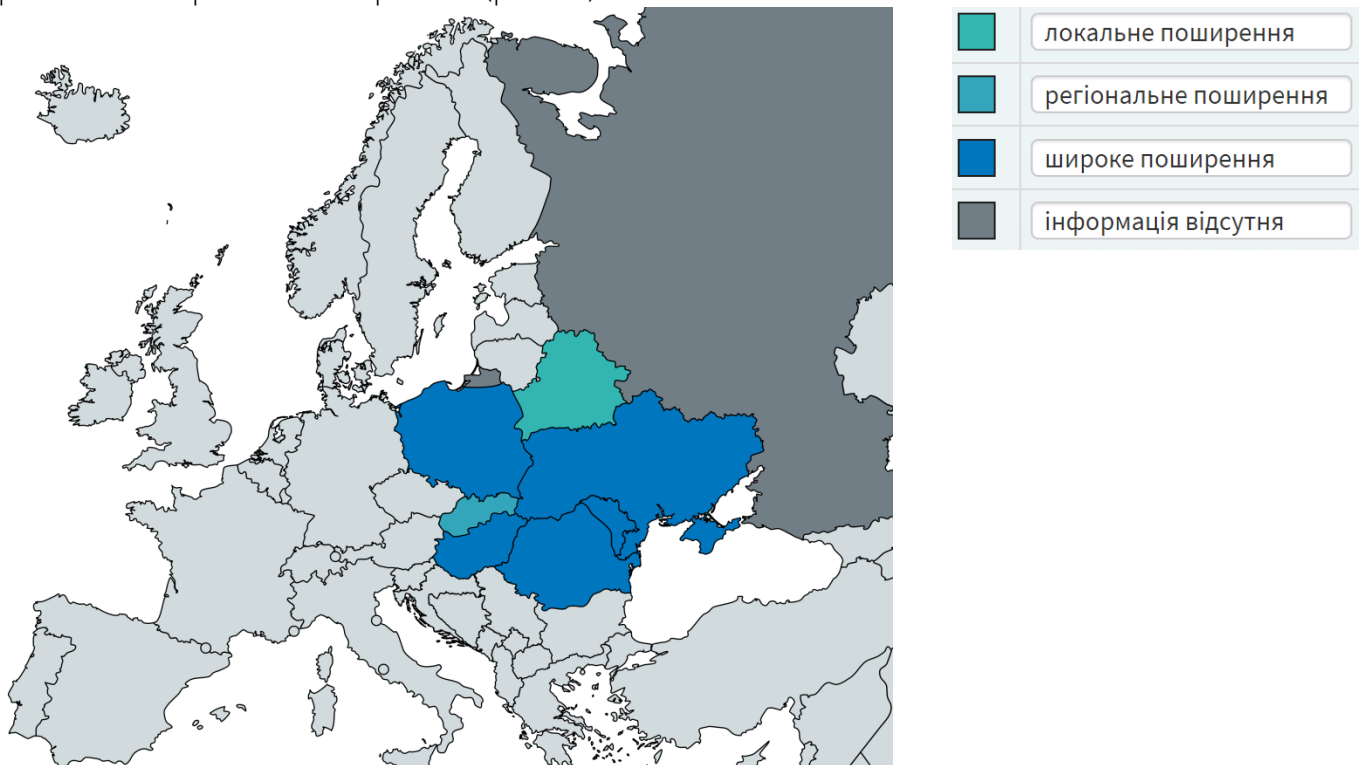

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 02 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 52 тиждень 2022 року з-поміж 21 країн Європи, які беруть участь у Європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Греції, Іспанії та Португалії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас в Австрії, Бельгії, Великобританії (Шотландії), Естонії, Італії, Швеції та Швейцарії визначено помірний рівень. У Великобританії (Англії), Данії та Нідерландах зафіксовано високий рівень, а в Німеччині – надзвичайно високий рівень надлишкової смертності, що можливо пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2).

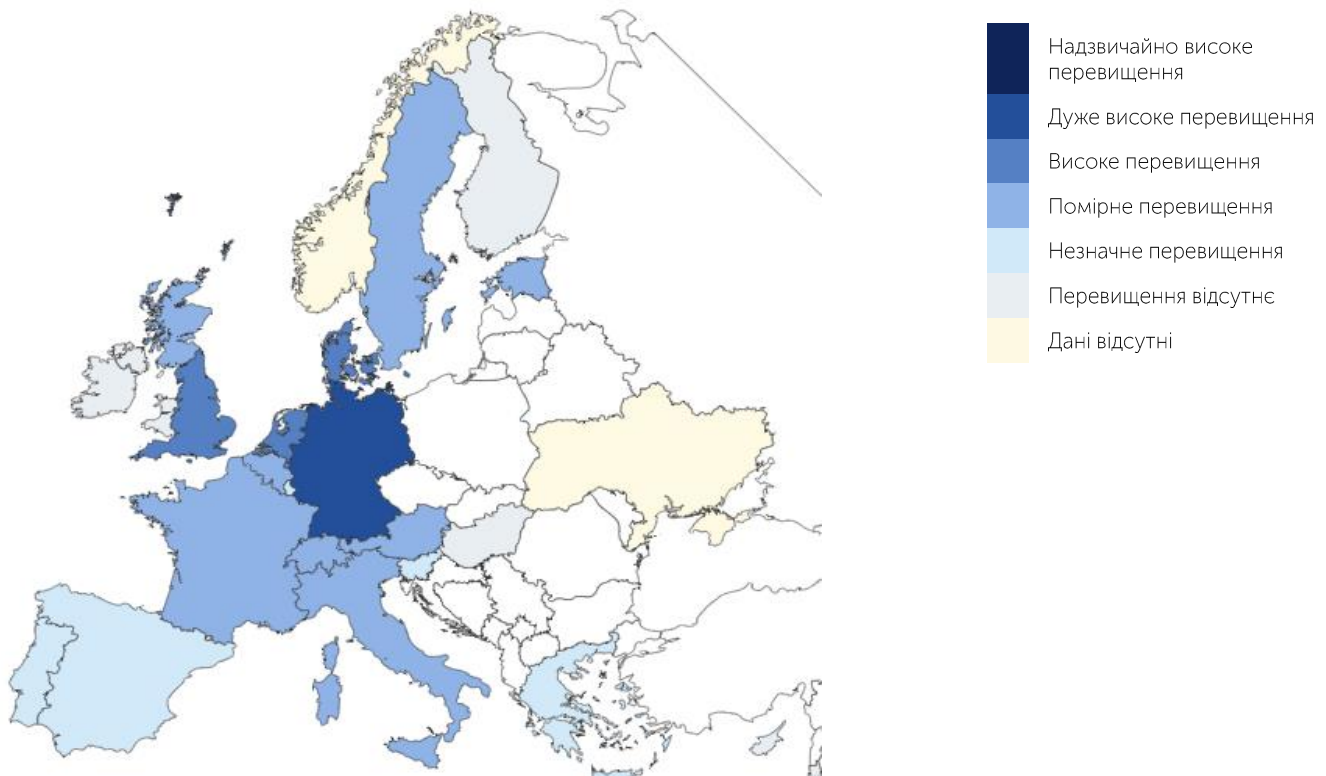

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи з щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 52 тиждень 2022 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епідеміологічного нагляду за 02 тиждень 2023 року надані закладами охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської та Херсонської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховане на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші). Протягом звітного тижня перевищення епідемічного порогу в областях України не спостерігалось.

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 118 406 осіб, із них 51 951 – діти віком до 17 років, що на 15,3% менше минулого тижня. В структурі захворюваності кількість дітей віком до 17 років становить 43,9%, що є типовим для другого тижня року. Інтенсивний показник захворюваності² – 288,8 на 100 000 населення, що на 40,2% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 8,0% менше від показника минулого тижня (рис. 3).

За звітний тиждень у Дніпропетровській та Полтавській областях зареєстровано по одному летальному випадку внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, із них в одному випадку – дитина віком до 17 років. У всіх випадках виявлено фрагменти РНК вірусів грипу типу А не

¹ Z-показник надлишкової смертності – стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами або регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу

² Інтенсивний показник захворюваності розрахований згідно кількості населення за даними Державної служби статистики України

субтипівані.

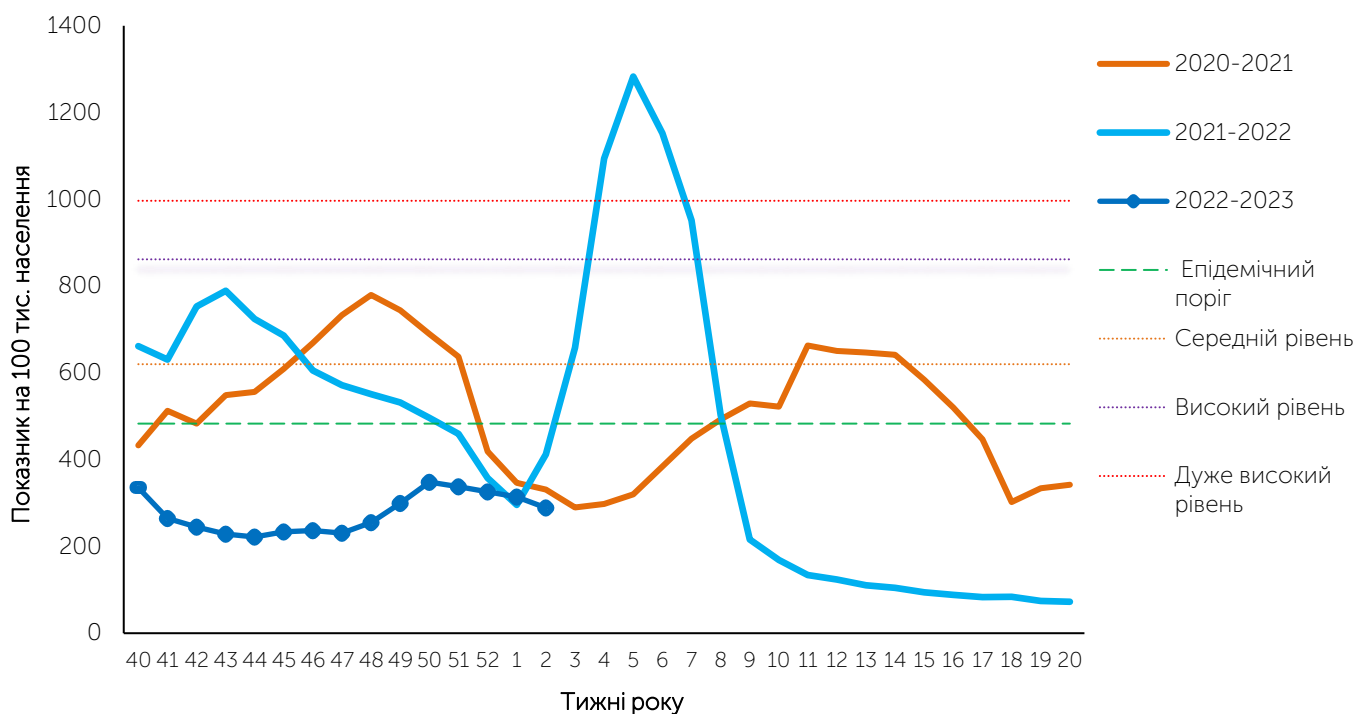

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порогу, Україна, 02 тиждень 2023 року

На рисунку 4 показаний інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ із розподілом за регіонами України.

Рис. 4. Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ із розподілом за регіонами, 02 тиждень 2023 року

В системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляція вірусів грипу відзначалася в 16 (64%) областях України. При дослідженні зразків матеріалів від 2039 пацієнтів визначено віруси грипу в 645 (31,6%) випадках, що на 16,7% менше минулого тижня. Проти показників минулого тижня збільшилася на 16,5% частка позитивних знахідок серед осіб обстежених на COVID-19: в зразках матеріалів від 6955 осіб визначено 389 (5,6%) вірусів SARS-CoV-2. Позитивні знахідки інших вірусів респіраторної групи інфекцій становили 2,6% випадків (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та інші).

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 12 719 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 125 335 осіб, зокрема 81 607 (65,1% від загальної кількості щеплених) з них особи з груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 5).

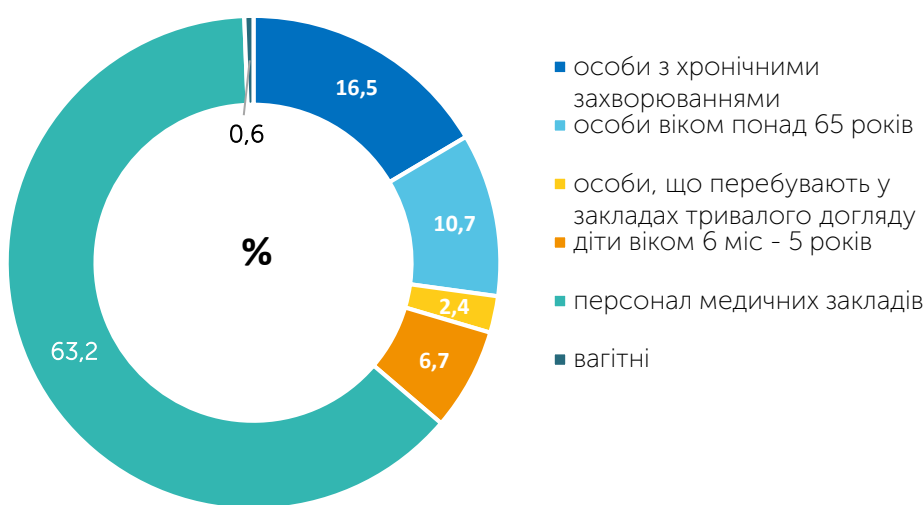

Рис. 5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу станом на 02 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюється у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ – Київ, Суми та Чернігів, схід – Дніпро та Харків, південь – Запоріжжя та Одеса, захід – Львів, Рівне та Чернівці, центр – Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 13 закладів ПМСД міст Вінниця, Дніпро, Запоріжжя, Київ, Кропивницький, Львів, Рівне, Суми, Харків, Чернівці та Чернігів, протягом 2 тижня 2023 року зареєстровано 243 пацієнти, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становила 376,5 на 100 000 нас., серед дітей віком до 17 років – 527,0 на 100 000 нас. З-поміж 243 пацієнтів із ГПЗ у 68 (28,0%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 37 (54,4%) випадках отримано позитивні результати (табл. 1). В 31 (45,6%) випадках отримано негативні результати.

З початку епідемічного сезону з-поміж 2953 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 823 (27,9%) осіб, отримані позитивні результати у 395 випадках – 48,1%, що більше минулого тижня на 10,3% (рис. 6).

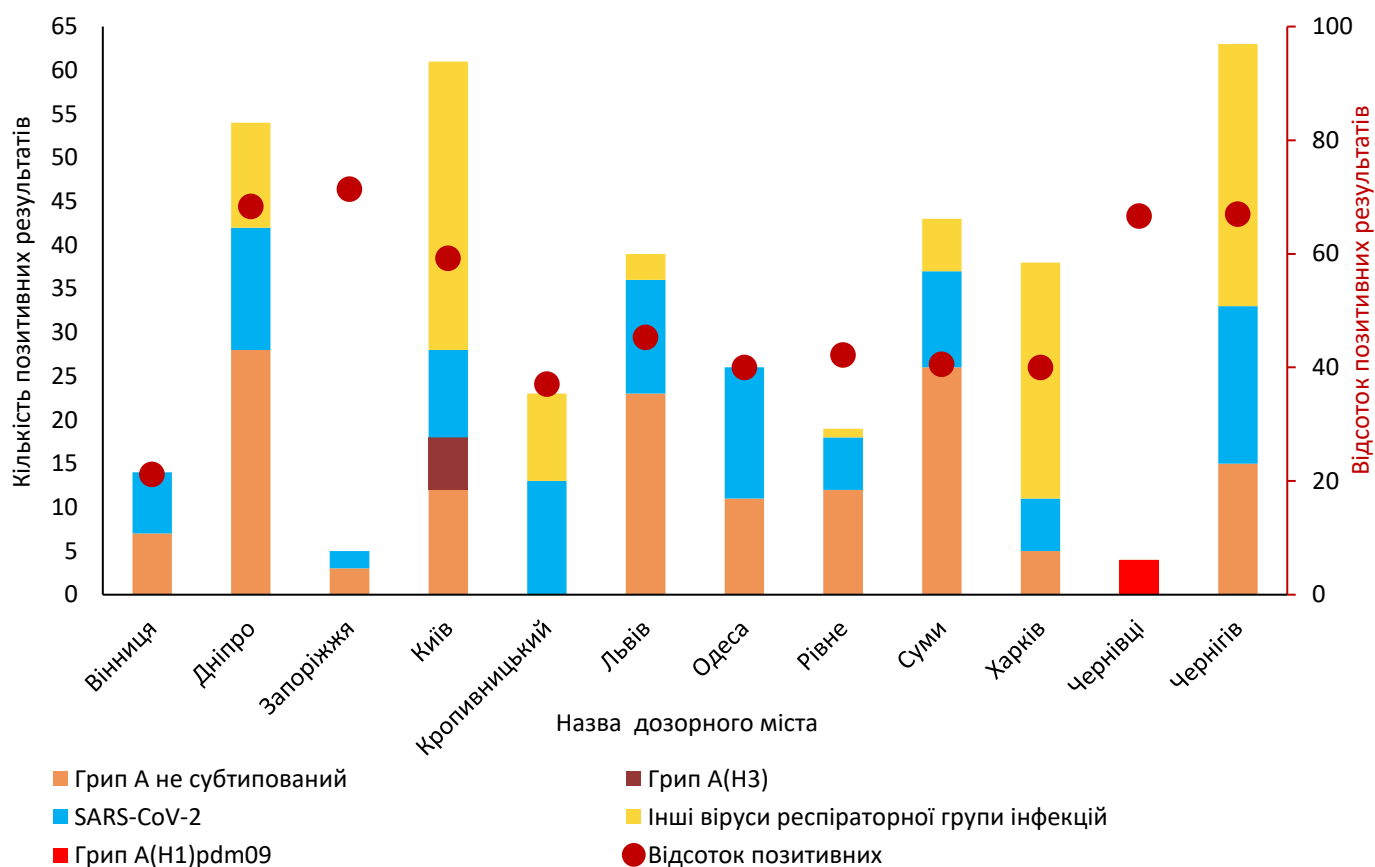

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023 (станом на 2 тиждень 2023 року)

За інформацією, що надали 19 дозорних лікарень міст Вінниця, Дніпро, Запоріжжя, Київ, Кропивницький, Львів, Рівне, Суми, Харків, Чернівці та Чернігів, упродовж звітного тижня зареєстровано 229 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 82 (35,8%) – діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 5,8%, що на 3,3% менше минулого тижня. З-поміж 229 випадків ТГРІ у 64 (27,9%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 64 зразків матеріалів у 34 (53,1%) випадках отримано позитивні результати (табл. 1). У 30 (46,9%) випадках отримано негативні результати.

З початку епідемічного сезону з-поміж 2690 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджений 978 (36,4%) зразків матеріалів, отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 454 (46,4%) випадках, що на 8,1% більше минулого тижня (рис. 7).

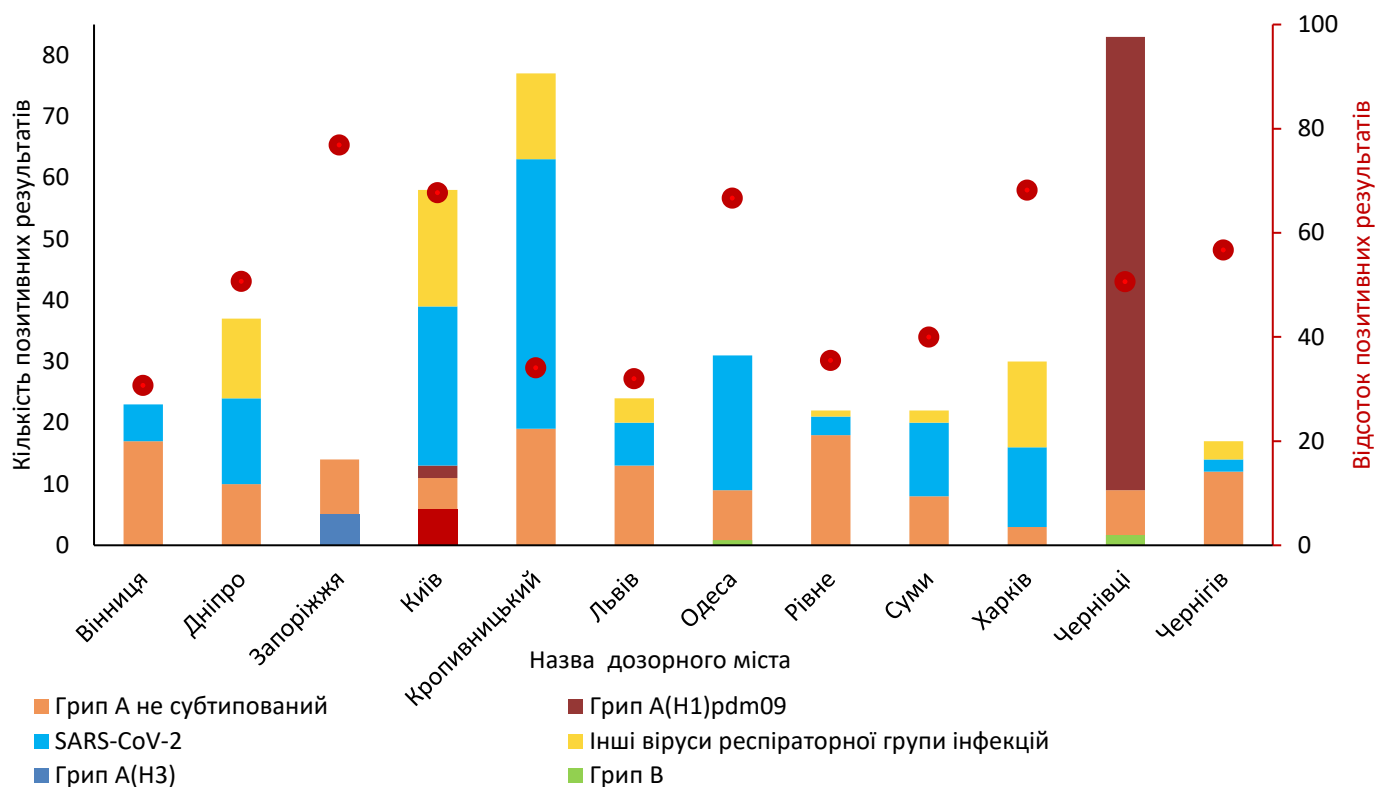

Рис. 7. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023 (станом на 2 тиждень 2023 року)

Табл.1. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 02 тиждень 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	68	64	132	821	978	1799
Кількість позитивних зразків, абс.знач. (%)	37 54,4%	34 53,1%	71 53,8%	395 48,1%	454 46,4%	849 47,2%
Кількість вірусів грипу, % від числа позитивних	28 75,7%	20 58,8%	48 67,6%	158 40,0%	235 51,8%	393 46,3%
А, % від числа позитивних на грип	28 100%	20 100%	48 100%	158 100%	232 98,7%	390 99,2%
А(Н1)pdm09	0	0	0	6	76	82
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	28	20	48	146	143	289
В, % від числа позитивних на грип	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	3 1,3%	3 0,8%
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, % від числа позитивних	9 24,3%	14 41,2%	23 32,4%	237 60,0%	219 48,2%	456 53,7%
Парагрип	0	0	0	15	8	23
Аденовіруси	0	1	1	3	4	7
RS-віруси	4	5	9	30	23	53
Риновіруси	0	0	0	40	21	61
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	0	0	34	14	48
SARS-CoV-2	5	8	13	115	149	264